Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

" UČÍME SE PRO ŽIVOT "

Speciální základní škola a Mateřská škola Kladno,
Pařížská 2199, příspěvková organizace

OBSAH: strana:

1. Identifikační údaje 3

2. Charakteristika školy 4

3. Charakteristika ŠVP 10
3.1. Zaměření školy 10
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie. 13
3.3. Zabezpečení vzděl. žáků se spec. vzděl. potřebami 16
3.3.1. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP a souběžným postižením více vadami 19
3.3.2.Zabezpečení vzděl. žáků nadaných a mimoř. nadaných 22
3.4. Začlenění průřezových témat 23

4. Učební plán 43
4.1. Celkový 43
4.2. Ročníkový 45

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název:	**„UČÍME SE PRO ŽIVOT“**
Předkladatel:	
název školy	Speciální základní škola a Mateřská škola Kladno, Pařížská 2199, příspěvková organizace
REDIZO	600044661
IČ	61894516
adresa školy	Pařížská 2199, 272 01 Kladno
ředitel	Mgr. Taťána Semančíková
kontakty:	
telefon	312 684 369
e-mail	koralekkladno@volny.cz
www	www.koralekkladno.cz
Zřizovatel:	
zřizovatel	Statutární město Kladno
adresa zřizovatele	náměstí Starosty Pavla 44, 272 52 Kladno
kontakty:	
telefon	312 604 111
e-mail	magistrat@mestokladno.cz
www	www.mestokladno.cz
fax	312 248 021
Platnost dokumentu:	
datum	1.9.2018
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Lenka Šípková

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Filosofie školy: **Dosáhnout u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami takového stupně výchovy a vzdělání, aby mohli být zařazeni v co největší míře do života zdravé populace.**

Škola vznikla ve školním roce 1991 -1992. Nachází se v sídlišti na konci města v blízkosti lesa. Má dobrou polohu i pro dojíždějící žáky, kterých je kolem jedné třetiny z celkového počtu, protože u školy jsou dostupné zastávky MHD. Pro rodiče dovážející své děti autem je zajištěno parkování na parkovišti před školou a vjezd přímo na parkoviště do objektu školy je umožněn rodičům těžce tělesně postižených dětí.
Škola je ojedinělé obecní zařízení v kladenském regionu, které poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, což jsou žáci s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání od 3. stupně podpory. Škola je úplná, s celkovou kapacitou 100 žáků ve škole a 25 dětí v mateřské škole. Vnitřními organizačními součástmi školy jsou Základní škola, Základní škola speciální, Mateřská škola, školní družina, školní klub, školní jídelna a výdejna.
Na hlavní účel školy navazuje doplňková činnost, která spočívá v pronájmu prostor pro dětskou rehabilitaci, pronájmu učeben a tělocvičny, v prodeji žákovských výtvarných prací a jiných výrobků a v prodeji obědů cizím strávníkům.

Prostorové a materiální podmínky:
Budova školy je z větší části bezbariérová - bezbariérový vstup do školy, bezbariérový vstup do třídy s vchodem ze zahrady, schodišťová plošina z přízemí ke třídám do 1. patra a schodišťová plošina z přízemí do pracovních dílen. Bezbariérový přístup není pouze do PC učebny. Hned v přízemí školy jsou šatny. Žáci si tu odkládají oblečení, obuv a věci na převlékání na tělesnou, pracovní a výtvarnou výchovu, případně věci na převlečení na pobyt venku. V šatně má každý žák své místo - věšák, polici na odkládání oděvů a polici na boty. Pedagogičtí pracovníci, uklízečky a zaměstnanci školní kuchyně mají šatny samostatně. Pro osobní hygienu žáků a zaměstnanců školy slouží hygienická zařízení odpovídající fyziologickým potřebám daného věku. K dispozici jsou ve škole i dvě sprchy. Pro zaměstnance jsou další tři umývárny a WC. Stravování je zajišťováno školní kuchyní přímo v budově školy, pro žáky se připravují obědy, mají zajištěný pitný režim. Žáci se stravují ve dvou malých školních jídelnách, které vznikly k tomuto účelu přizpůsobením průchozích chodeb. Prostory pro stravování žáků jsou vyhovující pouze částečně. Tím, že se jídelnami prochází, při stravování chybí žákům potřebný klid. Žáci s těžkým handicapem svačí přímo ve třídách u pracovního stolu za dodržení všech hygienických podmínek.
Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, které jsou vybavené speciálními, výškově stavitelnými a polohovatelnými stoly a židlemi. Pro žáky s těžkým tělesným handicapem jsou k dispozici Aris židle, lavice Péťa, vertikalizační fixační stojany, invalidní vozíky,.... ……..
Na čtyři kmenové učebny navazují malé relaxační místnosti, které slouží pro aktivní, ale i pasivní relaxaci a zároveň je možné je využít pro individuální práci s žáky. Jedna z těchto místností je vybavena výškově stavitelným rehabilitačním stolem a je využívána na zklidnění žáků dotekovou terapií. V druhé místnosti je míčkový bazén, slouží rovněž pro zklidnění žáků, především hyperaktivních žáků. Třetí je vybavena speciálními a didaktickými pomůckami a slouží pro ergoterapii, logopedii a řečovou výchovu. Čtvrtá je součástí muzikoterapeutické místnosti pro relaxaci na muzikoterapeutickém lůžku a pátá je součástí autistické třídy pro individuální výuku žáků.

Ve dvou kmenových učebnách jsou měkčené koženkové herny, které slouží jako didaktická pomůcka na rozvoj smyslové a rozumové výchovy. V každé učebně jsou jeden až tři PC s mnoha výukovými programy, s připojením do sítě školy a na internet, dále interaktivní tabule, které zastupují jeden ze způsobů uplatňování netradičního vyučování, a to téměř ve všech předmětech. K dalším speciálním pomůckám v oblasti IC technologií patří dotykové PC, speciální klávesnice, myši, truckball, iPady, vizualizér, episkop, hlasovací zařízení,……..
Dalších pět učeben je vybaveno tak, aby se v nich mohli vzdělávat žáci s diagnózou autismu, ale také vyhovují žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Kromě standardního vybavení tu má každý žák u svého pracovního místa i svou skříňku, kde mu učitel připravuje podle rozvrhu každodenní práci. V jedné učebně jsou skříně, které slouží jako registr, a to na ukládání pomůcek pro strukturalizaci a vizualizaci vyučování.
Své pracovny mají ředitelka školy, zástupce ředitele, ekonomka školy, sekretářka školy a vedoucí stravovny. Pro pedagogické i nepedagogické pracovníky je určena jako pracovní i odpočinkový prostor sborovna a studovna. Provozní zaměstnanci mají k dispozici v přízemí školy ještě jednu malou odpočinkovou místnost.
Dalšími prostory ve škole jsou kabinety – kabinet učebnic, ČJ, M, Z+D+P+F+CH, PV, TV, ŠD, keramiky, knihovna s obrazy, domek pro ukládání zahradního nářadí a domek pro potřeby školní družiny a školního klubu na hračky a domek na sportovní vybavení. Dále škola využívá pro uložení pomůcek prostory skříní a regálů ve třídách. Školní kuchyň má k dispozici sklad na potraviny.
Škole chybí prostory pro hromadné setkávání žáků, rodičů, sponzorů, návštěv - není zde žádná aula, hala, sál a apod. Rovněž chybí místnost pro jednání rodičů s vedením školy, učiteli či výchovným poradcem. I jednání školské rady probíhá v prostorách tříd.
Výuka je realizována také v učebnách odborných a speciálních. Pro výuku tělesné výchovy slouží v budově školy malá tělocvična a na zahradě víceúčelové sportovní hřiště. U tělocvičny je místnost pro ukládání tělocvičného nářadí. Pracovní vyučování se vyučuje v dílně /kovo, dřevo/, ve dvou cvičných kuchyňkách a na školním pozemku.
Dílna má šest pracovních míst - je zařízena šesti ponky, z nichž každý je vybaven ručním nářadím.
Kuchyňky jsou dvě, jedna pro pedagogické pracovníky a druhá je cvičná pro žáky, kde se učí připravovat pokrmy a úklidu po vaření. Jsou vybaveny kuchyňskou linkou, klasickým kuchyňským nádobím a náčiním a žákovská i kuchyňskými elektrickými přístroji.
Výtvarná výchova má pro své potřeby ateliér a keramickou dílnu - obě místnosti jsou účelově zařízené a vybavené patřičným nábytkem a pomůckami - malířské a sochařské stojany, keramická pec, hrnčířský kruh.
Počítačová učebna se sedmi PC je určena především pro výuku – práci s výukovými programy současně se všemi žáky třídy a dále pro výuku základů informatiky.
Ve škole jsou dvě speciální učebny pro výuku předmětů speciálně pedagogické péče. Jedna je zařízena a vybavena pro výuku muzikoterapie, druhá pro individuální řečovou výchovu a ergoterapii.

Škola žákům poskytuje žákům zcela zdarma učebnice a pracovní sešity. Žákům poskytovány školní potřeby dle zákona
Pro zájmovou a odpočinkovou činnost jsou určeny prostory školní družiny, prostory tříd, prostory odpočinkových koutků, venkovní učebna, zahrada, víceúčelové školní hřiště a zahradní sestava hracích dřevěných komponentů - "Hrad", "Devítiboká houpací sestava" a „Lanovka“.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy
Režim výuky: Vyučovací hodina trvá 40 nebo 45 minut, dále může mít vyučovací hodina i jinou délku /zkrácena dle doporučení ŠPZ/. Přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou 10 nebo 5 minutové, přestávka na svačinu trvá 30 minut, na oběd 60 minut.
O přestávkách žáci odpočívají v prostorách tříd a přilehlých relaxačních koutcích, tělocvičně, venkovní učebně a na zahradě školy. Třídy mají vždy prostor členěný na část pracovní a odpočinkovou - lavice se židlemi pro individuální výuku, velký stůl se židlemi pro společnou práci žáků, kout s počítači a prostor pro odpočinek žáků. Během přestávek na žáky dohlíží pedagogický dozor, který reaguje na individuální potřeby žáků, a tím vytváří zdravé prostředí učeben a ostatních prostor školy – regulace topení, větrání, odpovídající osvětlení, hlučnost, hygiena žáků, stravovací a pitný režim, ochrana žáků před úrazy a šikanou.
Pro případ nutného ošetření žáků jsou dostupné prostředky první pomoci v pěti lékárničkách rozmístěných po škole. Pro ošetření úrazů, ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech žáků, je určena místnost dotekové terapie, protože je možné využití rehabilitačního stolu jako lůžka.
Po stránce bezpečnostní probíhají v objektu školy pravidelné kontroly a jednou ročně provádí zaměstnanci školy prověrku BOZP. Zjištěné nedostatky odstraňuje údržbář školy nebo větší závady profesionální firmy.
V celém objektu školy je zákaz kouření, požívání alkoholu a jiných škodlivin, což je všemi pracovníky školy i žáky striktně dodržováno.

Psychosociální podmínky
Dlouhodobým cílem školy je žáků se speciálními vzdělávacími potřebami neustálé zlepšování kvality vzdělávání uplatňováním alternativních způsobů výuky, posilováním úlohy motivace, využíváním učebních pomůcek, didaktické i výpočetní techniky, přičemž je nutné respektovat individualitu každého žáka. Snažíme se rozvíjet samostatnost a tvořivost žáků volbou vhodných didaktických metod a forem práce s důrazem na samostatnou práci, aktivní spolupráci a využívání přirozené iniciativy žáků. Vedeme žáky k práci s různými informacemi, k vytváření nejen vědomostí, ale i dovedností a schopností. Získané poznatky je pak učíme aplikovat v praxi, rozvíjíme schopnost nebát se vyjadřovat své názory a schopnost diskutovat o problémech a hledat řešení problému.
Výuka probíhá i netradičními způsoby, kdy vzdělávání je propojené se skutečným životem - projektové vyučování, pobyty v přírodě, výlety, exkurze, besedy, kulturní představení, atd.
Ve třídách panuje příznivé sociální klima – učitel je žákům partnerem, respektuje individuality a jejich specifické potřeby, stejně tak se snaží vytvářet podmínky spolupráce, partnerství, úcty a tolerance k chybám a omylům mezi žáky. Tím vzniká ve škole klidné, bezpečné a pohodové prostředí bez projevů násilí a šikany. Pokud se přes všechna úsilí zaměstnanců školy nepodaří jakémukoliv projevu násilí či šikany zabránit, dochází k jednání mezi žákem, rodičem, výchovným poradcem a vedením školy, ze kterého vzejde řešení problému. Žáci mají možnost řešit i jakýkoliv osobní problém, a to s kterýmkoliv zaměstnancem školy, ke kterému mají důvěru.

2.1.1. Školní družina, školní klub /ŠD, ŠK/
Žáci se vzdělávají dle ŠVP pro ŠD „Učíme se pro život“ – č.j. 166/2015/ZŠS, s platností od 1.9.2015

Školní družina a školní klub jsou zřízeny podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování. Svou činností dotváří a rozvíjí u žáků klíčové kompetence, které jsou dotvářeny výchovně vzdělávacími strategiemi na úrovni celé školy. ŠD i ŠK jsou nedílnou součástí školy a pomáhají naplňovat a uskutečňovat některé z výchovně vzdělávacích oblastí ŠVP.

Kapacita
ŠD: 18 žáků rozdělených do dvou skupin
ŠK: 20 žáků rozdělených do dvou skupin
Provoz ŠD:
před vyučováním od 6,45 – 7,40 hodin, po vyučování od 12,00 do 15,30 hodin
Věk žáků:
není omezen, žáci jsou přijímáni podle potřeby
Personální obsazení:
vychovatelky a asistenti pedagoga v počtu, který je třeba dle složení žáků

2.2. Charakteristika pedagogického sboru
Většina pedagogických pracovníků - učitelé, vychovatelé a asistenti pedagoga - splňuje kvalifikaci pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud ped. pracovníci nesplňují podmínky kvalifikace stanovené zákonem, je prioritou školy umožnit jim studium a vzdělání získat.
Další pracovníci - výchovný poradce, školní metodik prevence, ICT koordinátor a koordinátor ŠVP - zcela splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.
Všichni pedagogičtí pracovníci se neustále odborně a profesně vzdělávají v rámci DVPP.
Kolektiv zaměstnanců je tvořen převážně ženami. Je vysoce stabilní, ke změnám v kolektivu dochází nejčastěji odchodem zaměstnance do důchodu nebo na mateřskou dovolenou.
Vzhledem k náročnosti práce je pedagogický sbor týmem skutečných profesionálů, s organizačními i pedagogickými schopnostmi, schopných týmové práce, aktivní a vstřícné komunikace, intenzivní spolupráce, ochoty navzájem si pomáhat, vyměňovat si názory, nápady, náměty, zkušenosti a podílet se na utváření profilu školy. Své pedagogické schopnosti uplatňují nejen při své každodenní práci se žáky, ale i při spolupráci s rodiči a dalšími odborníky – s PPP, SPC, rehabilitačními sestrami, logopedem, atd.
Statutárním orgánem školy je ředitelka školy a zástupkyně ředitelky. Ředitelka i zástupkyně ředitelky absolvovali roční studium TOŠ /Trvalá obnova školy/, zaměřený na získání základních manažérských metod a postupů diagnostikování, plánování rozvoje školy a realizování prospěšných změn a především aktivní využití získaných poznatků při plánování, organizování a realizaci práce na všech úrovních výchovně vzdělávacího procesu školy.
Obě vedoucí pracovnice jsou zdatnými manažéry s dobrými organizačními i pedagogickými schopnostmi.
Širší vedení školy tvoří další pracovníci – výchovný poradce, vedoucí vychovatelka, metodik ZŠ, metodik ZŠS, vedoucí učitelka MŠ a ekonomka školy.

Metodické sekce se schází s metodikem ZŠ, metodikem ZŠS a vedoucí vychovatelkou jednou měsíčně, kde se radí, vzájemně si pomáhají, případně řeší vše, co je zrovna třeba...
Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, jejímiž členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci.

2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
Dlouhodobé projekty: projekty jsou nedílnou součástí vzdělávání. Pomáhají v osobnostním a charakterovém rozvoji žáků a témata čerpají z aktuálních problémů současného světa.
Projekt „Ničeho se nebojíme“ - viz str. 538
Projekt „Děti celého světa“ - viz. str. 541
Mezinárodní spolupráci škola navázánu nemá.

2.4. Spolupráce školy a rodičů žáků
Jednou z priorit školy je aktivní spolupráce s rodiči žáků a snaha o její neustálé zkvalitňování. Cílem školy je vybudovat partnerský vztah mezi učitelem, žákem a jeho rodičem, založený na vzájemné důvěře, toleranci, pochopení a uznání. Dlouhodobým úkolem pak zůstává získat více rodičů k aktivní spolupráci se školou.
Pro neformální navázání kontaktu s rodiči, zveme rodiče do školy nebo jiných zařízení na společné akce pro učitele, rodiče a děti – soutěže, výstavy, aukce, divadla, kina, pracovní brigády, besedy, workshopy, semináře a setkání s odborníky. Pomocí nich se snažíme získávat jejich důvěru, sympatie, pochopení a uznání. Pro konkrétnější představu rodičů o pedagogické práci, organizujeme návštěvy rodičů přímo ve vyučování, kde získávají ucelený obraz o vzdělávání svého dítěte. Tato poznání jsou dobře využitelná při zpracovávání individuálních vzdělávacích plánů pro žáky, jejich kontrole plnění a vyhodnocování, na kterém se rodiče musí ze zákona podílet. Rodičům je ze strany učitelů poskytován poradní servis ve výchovných a vzdělávacích otázkách, ale i pomoc jiných odborníků z oblasti lékařské, psychiatrické, psychologické, rehabilitační, logopedické, canisterapeutické, sociální, atd.
Informační systém školy je vysoce funkční. Informovanost rodičů je zajišťována hned několika způsoby – každodenním kontaktem s rodiči při vyzvedávání dětí, možnost využít konzultační hodiny ped. pracovníků, zápisy v týdenních nebo měsíčních plánech žáka, zápisy v notýskách a žákovských knížkách, zápisy na úředních tiskopisech školy, organizováním třídních schůzek, www stránkami školy, nástěnky ve škole, ……..
Na začátku školního roku a v pololetí se uskutečňují společná setkání rodičů s vedením školy, na kterých se rodiče seznamují s výroční zprávou o činnosti školy za uplynulé období, s koncepčními vzdělávacími záměry školy, se školním řádem a s pravidly života školy. Na tato společná setkání chybí důstojné prostory, setkání se uskutečňují nejčastěji v tělocvičně školy.
V komunikaci s rodiči upřednostňujeme individuální pohovory, protože jsme rádi, když se problémy řeší ihned a hledají se řešení ke spokojenosti všech zúčastněných, především ku prospěchu samotného žáka.
Rodiče žáků založili v roce 2001 Občanského sdružení Korálek, právní forma „spolek“, což je dobrovolná organizace, jejímž hlavním posláním je zajišťovat a realizovat veřejně prospěšnou činnost ve spolupráci s lidmi, kteří mají zájem a potřebu pomáhat zdravotně postiženým dětem a jejich rodičům.
S OS Korálek spolupracujeme při organizování různých školních i mimoškolních akcí, akcí s rodiči, někdy využíváme možnosti vypracovat projekt a získat finanční prostředky pro zájmovou činnost žáků.
Důležitým partnerem školy je školská rada, se kterou škola spolupracuje průběžně po celý školní rok. Svou činnost vykonává od 1.1.2006 v počtu šesti členů. Členy školské rady jsou dva zástupci nezletilých žáků, dva zástupci pedagogických pracovníků školy a dva zástupci

zřizovatele. Členové školské rady naplňují zákon 561/2004 §167,168; ve znění pozdějších předpisů.

2.5. Spolupráce školy a jiných subjektů

Město Kladno - spolupráce se zřizovatelem školy je na velmi vysoké úrovni. S jeho představiteli jsou jednání vždy vstřícná, pokud jsou problémy, tak se řeší. Na základě vypracovaných projektů získáváme od komisí finanční prostředky na různé aktivity školy. Vzhledem k tomu, že škola dobře plní svoji výchovně vzdělávací činnost /inspekční zprávy/, dobře hospodaří s přidělenými státními finančními prostředky /kontroly Města Kladna/ a nespoléhá pouze na státní dotace od zřizovatele, ale dokáže si od samého vzniku školy sehnat na pomůcky, vybavení a zařízení školy další prostředky od sponzorů, jsme v očích našich zastupitelů nejen dobrými pedagogy, ale i schopnými manažéry a ekonomy a také školou prosperující, viditelnou na veřejnosti.

Dalšími spolupracujícími organizacemi jsou:

Speciálně pedagogické centrum /SPC/ při ZŠ, Kladno, Pařížská 2249
Speciálně pedagogické centrum /SPC/ EDA, z.ú. Táborská 458, Benešov
NAUTIS, APLA a SPC Vertikála pro žáky s autismem – pedagogicko psychologická vyšetření žáků, IVP,
SPC pro děti a žáky s vadami řeči při ZŠ Kladno, Brjanská 3078
PPP STEP s.r.o. Kladno, Floriánská 421
Základní, střední, vyšší odborné školy, vysoké školy – různé akce na bázi inkluze, praxe studentů,….
Základní školy praktické, speciální, dětské domovy a stacionáře v kladenském regionu,
Zahrada - Poskytovatel sociálních služeb v Kladně – návštěva ergoterapeutických dílen;
Kina, divadla – představení;
NSEV Kladno Čabárna – výukové programy;
HZS Kladno – exkurze, VV soutěže;
ČČK Kladno – besedy, přednášky;
ČSZ Kladno – vv soutěže, výstavy;
Jedličkův ústav Praha – abilympiáda;
Kladenský deník – prezentace školy publikovanými články;
Sponzoři školy;
a příležitostně mnoho dalších.

V souladu s koncepčními vzdělávacími dokumenty, obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami žáků a potřebami pro pedagogickou činnost učitelů, škola s podporou zřizovatele a sponzorů neustále podmínky prostorové, materiální, personální, hygienické, psychosociální, organizační a jiné rozvíjí, zlepšuje a zdokonaluje.

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP
Koordinátorem ŠVP - jeho tvorby a následného uvedení do praxe - je zástupkyně ředitelky školy s pomocí ostatních pedagogických pracovníků.
Na realizaci ŠVP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.

3.1. Zaměření školy

Škola je zřízena podle §16, odst. 9, zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a to pro děti, žáky a studenty s mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo autismem s mentálním postižením.
Podmínkou pro zařazení je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte, žáka nebo studenta.

Cílem základního vzdělávání je docílit, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění - § 44 školského zákona.

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a je v něm pro každý vyučovací předmět rozpracována minimální doporučená úroveň s úpravami očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

Motivační název školního vzdělávacího programu **"UČÍME SE PRO ŽIVOT "** vychází z filosofie školy: **„Dosáhnout u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami takového stupně výchovy a vzdělání, aby mohli být zařazeni v co největší míře do života zdravé populace“.**

3.1.1. Hlavní úkoly v oblasti vzdělávání

a) Poskytovat výchovně vzdělávací činnost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s pomocí alternativních způsobů vzdělávání a individuálních vzdělávacích plánů, korespondujících s úrovní jejich postižení, či nadání.
Poskytovat jim vzdělávání a výchovu se zaměřením na individuální potřeby každého jedince.

b) Rozvíjet zájmy, schopnosti a dovednosti žáků, ovlivňovat jejich další rozvoj rozšiřováním vyučovacích předmětů a zájmových útvarů, zaměřených podle podmínek školy na praktické činnosti, pracovní a výtvarnou výchovu a sportovní aktivity.

c) Zlepšovat kvalitu vyučování
• posilovat úlohu motivace
• rozvíjet samostatnost a tvořivost žáků volbou vhodných didaktických metod a forem práce s důrazem na vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi věkově a intelektově rozdílnými skupinami, využívat názor, učební a kompenzační pomůcky, didaktickou a výpočetní techniku
• vést žáky k aktivnímu vyhledávání a zpracovávání informací, k získávání vědomostí a znalostí, ale i k dovednosti aplikovat získané poznatky, diskutovat a rozvíjet schopnost vyjadřovat své názory

• uplatňovat individuální přístup

V rámci stanovených priorit škola žákům nabízí:

1) Předměty speciálně pedagogické péče:
Výuka předmětů speciálně pedagogické péče probíhá v rámci ČJ a PV.
Český jazyk je navýšen na 1. stupni o 7 disponibilních hodin, na 2. stupni o 1 disponibilní hodinu a 4 hodiny místo dalšího cizího jazyka.
Pracovní vyučování je navýšeno o na 1. stupni o 7 disponibilních hodin, na 2. stupni o 9 disponibilních hodin.

- **Řečová výchova**

Výuka řečové výchovy probíhá na 1. stupni ve všech postupných ročnících od 1. do 5. třídy 1 hodina týdně. Do učebního plánu je zařazena z důvodu řečových vad, chudé slovní zásoby a špatné komunikativnosti žáků. Konkretizovaný vzdělávací obsah je součástí ČJ a vychází z konkrétních doporučení logopeda pro jednotlivé žáky a z konkrétní aktuální individuální potřeby žáka.

- **Muzikoterapie**

Výuka muzikoterapie probíhá u žáků individuálně nebo skupinově.
Skupinová muzikoterapie - individuální práce na pozadí skupiny zaměřená na nápravy v oblasti:
- rozvoje vizuálně percepčních dovedností
- nácviku a rozvoje sociální komunikace a dovedností
- rozvoje sluchového vnímání
- prostorové orientace

Individuální muzikoterapie
- zaměření na nápravy v oblasti
- uvolnění spasmů
- rozvoje žákovy pozornosti, vnímavosti, poznání a sluchového vnímání
- rozvoje vizuálně percepčních dovedností
- nácviku a rozvoje sociální komunikace a dovedností

- **Ergoterapie**

se zaměřením na jemnou motoriku ruky - úchop, stisk, uvolnění, přenášení a manipulaci s předměty, koordinace oko-ruka, ruka-oko. Při řízené manipulaci uplatňovat zrakovou stimulaci a rozvoj vizuálně percepčních dovedností.

Podrobná specifikace jednotlivých PSPP je rozpracována v kapitole **3.3.1. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP a souběžným postižením více vadami**

2) Rozšířenou výuku oboru informační a komunikační technologie
Výuka předmětu základy informatiky probíhá od 4. p.r. ročníku do 9. p.r. Na 1. stupni je navýšena o jednu disponibilní hodinu a na 2. stupni o 3 disponibilní hodiny a 2 hodiny místo dalšího cizího jazyka.
Cílem je osvojit si a rozšiřovat dovednosti žáků v ovládání a využití výpočetní techniky a moderních informačních technologií, jako důležitý předpoklad pro jednodušší komunikaci s okolním světem a úřady, k uplatnění na trhu práce a pro zájmovou činnost.

3) Rozšířenou výuku předmětu pracovní vyučování
Výuka předmětu pracovní vyučování je navýšena na 1. stupni o 7 disponibilních hodin a na 2. stupni o 9 disponibilních hodin.
Cílem je postihnout široké spektrum pracovních činností a technologií, vést žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívat k vytváření životní a profesní orientace žáků, se zaměřením na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se mohou v oblasti tvořivé práce vždy uplatnit, zažívají úspěch, mají možnost prezentovat svoji činnost a komunikovat i neverbálně s okolním světem.

4) Školní vzdělávací program umožňuje začleňování dalších individuálních terapií přímo do vyučovacích hodin. Jedná se o dětskou rehabilitaci, individuální či skupinová rehabilitační cvičení, canisterapii, dotekovou terapii, logopedii,...

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, uplatňované všemi pedagogy školy při výuce i mimoškolních aktivitách.

Vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Školní vzdělávací program vnímá zabezpečení výuky pro žáky s rozdílnými vzdělávacími možnostmi a potřebami komplexně. Důsledně uplatňuje výchovně vzdělávací strategie ve výuce. Vyučující vhodně volí formy a metody práce, spolupracují s koordinátorem ŠVP, ŠPP, výchovným poradcem a metodikem prevence, spolupracují s odborníky z různých SPC a PPP, a respektují individuální potřeby každého žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Dílčí kompetence
učitel vnímá a aktivně zajišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků – podporuje zdravý rozvoj osobnosti, poznává schopnosti, znalosti a zájmy žáka, žáka vzdělává s ohledem na jeho specifické potřeby
učitel zařazuje metody, pomocí kterých žáci dojdou k vlastním závěrům sami – vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, strategie a metody především aktivního, prožitkového učení, názorné a konkrétní situace, které vedou k pochopení informací a dovedností využít je v praktickém životě
učitel poskytuje žákům k výuce v dostatečném množství materiály a pomůcky – učí je vědomě, účelně a správně používat různé materiály, nástroje a vybavení, bezpečně s nimi pracovat, dodržovat vymezená pravidla, pomocí nich objevovat, experimentovat, hledat řešení

Kompetence k řešení problémů

Dílčí kompetence
učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ke zlepšení – dává žákovi příležitost najít a opravit si chybu, vyhledat si správné řešení, chce po žákovi, aby stručně dokázal navrhnout, co musí udělat, aby se zlepšil
učitel umožňuje žákům provádět kontrolu a sebekontrolu, vede žáky k hodnocení výsledků svých a k hodnocení výsledků druhých – vede žáky podle daných kritérií hodnotit svou vlastní práci, ohodnotit a ocenit si práci vzájemně, zdůvodnit své hodnocení, radit si a pomáhat, dojít ke správnému řešení

učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků, vnímá problémové situace a společně hledají řešení problému – nechává žáky sdělovat své názory, podporuje žáky v tom, aby si dokázali vzájemně předávat nápady a své zkušenosti, dokázat

Kompetence komunikativní

Dílčí kompetence
učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a učí je etice komunikace – dokázat si vzájemně naslouchat, přiměřeně reagovat na různá sdělení, využívat ke komunikování informační a komunikační prostředky
učitel klade otevřené otázky, kterými vede žáky k vlastnímu úsudku a rozvíjení tvořivosti – vést dialog, zapojovat se do diskuze, dokázat rozumět obsahu sdělení, vyjádřit a obhájit svůj názor, přiměřeně argumentovat
učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce – podporovat jejich sebedůvěru, podněcovat žáky k seberealizaci, nepodceňovat se a dokázat sebevědomě vystoupit a prezentovat práce mezi sebou, na úrovni školy i na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Dílčí kompetence
učitel žákům umožňuje sdělovat své pocity a názory a respektovat názory druhých – učí žáky pracovat ve skupině, utvářet příjemné a bezpečné prostředí skupiny, dodržovat společně stanovená pravidla, sdělovat si své pocity a názory a vzájemně se nezesměšňovat
učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují – učí žáky pracovat v týmu a dodržovat zásady týmové práce – účinně komunikovat, možnost vyjádřit svůj názor, vzájemně se respektovat a tolerovat, vnímat potřeby druhých, dodržovat pravidla
učitel posuzuje různé výkony podle individuálních schopností žáků a dává každému z nich pocit úspěšnosti – uplatňovat individuální přístup k žákovi, respektovat jeho schopnosti a možnosti vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, hledat i dílčí úspěchy, které lze pozitivně hodnotit

Kompetence občanské

Dílčí kompetence

učitel vede žáky k respektování individuálních odlišností – učit žáky přijímat rovnocenně jedince jiných kultur, vytvořit vstřícný postoj k lidem jiných kultur, respektovat pravidla soužití a chápat nebezpečí rasizmu a xenofobie
učitel vede žáky k orientaci v krizových situacích, učí je jak jim předcházet a správně se rozhodnout ve prospěch svého zdraví i zdraví ostatních – uplatnit osvojené dovednosti, znalosti a postoje v praxi - dokázat se správně zachovat v krizové situaci, chránit zdraví své i zdraví ostatních lidí, poskytnout první pomoc a zavolat pomoc profesionální
učitel důsledně dbá na prevenci násilí a šikany – vychovává žáky k toleranci a vzájemnému respektování, vyžaduje po žácích dodržovat základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití

Kompetence pracovní

Dílčí kompetence
učitel vede žáky k osvojování pracovních dovedností a návyků – vytváří u žáků pozitivní vztah k pracovním činnostem, učí je pracovní výdrži, soustředění na pracovní výkon a dokončení zadané práce, pracovat podle jednoduchého pracovního postupu, návodu, náčrtu
učitel vede žáky ke správnému používání nástrojů, techniky, materiálů a vybavení – vyžaduje od žáků dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot
učitel vede žáky v oblasti předprofesní orientace a přípravy – vytváří u žáků představu o svém budoucím povolání s kritickým zhodnocením svých možností, předpokladů a schopností povolání vykonávat

3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se uskutečňuje s poskytnutím podpůrných opatření dle **Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. - Přehled podpůrných opatření, bod 1.7.**

Pro vzdělávání ve škole /podle § 16 odst. 9 školského zákona/ Podpůrná opatření spočívají v:
a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
b) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
c) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
d) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy nebo
f) využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle jiného právního předpisu.

Při výuce pedag. pracovníci využívají speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání, kompenzační, rehabilitační, didaktické a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály, audiovizuální, informační a komunikační technologie,…. Všechny pomůcky pro ped. pracovníky škola eviduje v Katalogu pomůcek – umožní lepší přehled a výběr vhodné pomůcky k výuce. Všechny pomůcky napomáhají a umožňují efektivní vyučování a podporují aktivitu a tvůrčí činnost žáků.

Školní poradenské pracoviště
Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby pracovníky Školního poradenského pracoviště, v rozsahu odpovídajícím vzdělávacím potřebám žáků školy, zaměřené zejména na:
a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
c) prevenci školní neúspěšnosti,
d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Pracovníci školního poradenského pracoviště
Podle obsahu činnosti pedagogických pracovníků školy, kteří poskytují poradenské služby a s nimi spjatou informační a metodickou podporu učitelům, žákům a jejich rodičům lze rozlišit:

A) poradenské pracovníky školy

- určený pedagogický pracovník, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a zároveň koordinuje činnost školního poradenského pracoviště

- výchovný poradce
- školní metodik prevence

B) pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách, a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole (viz §7 vyhlášky č. 72/2005 Sb.)

- třídní učitel
- další učitelé
- vychovatelé a asistenti pedagoga
- pedagogičtí pracovníci zájmového vzdělávání

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky a rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb. Denní doba poskytování poradenské služby se řídí charakterem této sužby a potřebami žáků, rodičů a učitelů.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP; vyhláška 27/2016 Sb, § 3 a 4.

Na sestavení IVP se podílí/spolupracuje tým odborníků - třídní učitel/ka, učitel/ky, vychovatel/ky, AP, školní poradenské pracoviště, školské poradenské zařízení, rodiče, případně žáci. Při tvorbě IVP je využívána metodická podpora školního poradenského pracoviště
IVP zpracovává třídní učitel na základě žádosti zákonného zástupce nebo zletilého žáka a písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, rodiči, případně s žáky, ŠPP, vedením školy, ŠPZ - s cílem stanovit vyhovující podpůrná opatření: priority vzdělávání, metody výuky, organizace výuky, úpravy obsahu a očekávaných výstupů vzdělávání, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob ověřování vědomostí a dovedností, hodnocení žáka, pomůcky a učební materiály, personální zajištění /potřeba AP/, spolupráce se zákonnými zástupci,……

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů a úpravě obsahů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, a to na základě Doporučení školského poradenského zařízení, jsou žáci vzděláváni dle minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů a obsahů, které jsou konkrétně rozpracovány do týdenních plánů žáka.

Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, je rozpracována pro konkrétní ročníky ve všech vyučovacích předmětech a je součástí ŠVP.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem školy je vzdělávat a vychovávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v podnětném a sociálně bezpečném prostředí podle jejich individuálních potřeb, protože individuální péče poskytovaná těmto žákům, velmi kladně ovlivňuje jejich výsledky. Dlouhodobým cílem školy je u zdravotně handicapovaných žáků neustálé zlepšování kvality vyučování uplatňováním alternativních způsobů vzdělávání, posilováním úlohy motivace, využíváním učebních pomůcek, didaktické i výpočetní techniky. Snažíme se rozvíjet samostatnost a tvořivost žáků volbou vhodných didaktických metod a forem práce s důrazem na samostatnou práci, aktivní spolupráci a využívání přirozené iniciativy žáků. Vedeme žáky k vytváření vědomostí pomocí získaných dovedností a schopností, dáváme jim možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení, pracovat s chybou, používat různé informační zdroje, a postupy. Učíme žáky získané poznatky aplikovat v praxi, diskutovat, rozvíjet schopnost nebát se vyjadřovat své názory. K tomu, kromě tradičního a projektového vyučování, využíváme i mimoškolních aktivit - návštěvy divadel, kin, výstav, vycházky, výlety, exkurze, besedy, soutěže, školy v přírodě, cvičení v přírodě, atd.
Dále vytváříme pro žáky podmínky, které pomáhají zmírňovat důsledky sociálního znevýhodnění, tj. včasný nástup do školy, působení speciálních pedagogů, dostatek asistentů pedagoga, nízký počet žáků ve třídách, čímž je zaručen individuální přístup k žákovi, dobré materiální vybavení, předměty speciálně pedagogické péče /např. řečová výchova – odbourávání jazykových bariér/, ...

3.3.1. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP a souběžným postižením více vadami

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:
a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, střídání forem a činností během výuky
- využívání speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání,
- využívání kompenzačních, rehabilitačních, didaktických a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, audiovizuálních, informačních a komunikačních technologií,…
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- úprava pracovního prostředí, nízký počet žáků ve třídách, dělení žáků na skupiny

b) v oblasti organizace výuky:

- možnost dělení a spojování hodin dle ročníků, či skupin ročníků
- odlišná délka vyučovacích hodin
- do vyučovacích hodin zařazování krátké relaxační přestávky, pohybová cvičení,…
- využívání skupinové výuky

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče."
Přehled předmětů speciálně pedagogické péče
Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny dle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:
řečová výchova - pro žáky s poruchami řeči
ergoterapie - pro žáky s tělesným postižením
muzikoterapie - pro žáky, na které pozitivně působí léčivá hudba

Cíle PSPP

<u>Řečová výchova</u>

Předmět speciálně pedagogické péče je určen pro žáky s vadami řeči, s poruchou dorozumívání, chudé slovní zásoby a špatné komunikativnosti žáků
Cílem je:
- eliminovat, zmírnit či překonat narušenou komunikační schopnost
- celkový rozvoj psychiky, myšlení i celé osobnosti prostřednictvím rozvoje řeči, správné výslovnosti a přiměřenosti sdělovaného obsahu
- rozvoj sluchového vnímání
- zdokonalování techniky čtení
- aktivace senzomotorické pohotovosti
- podněcovat mluvní apetit
- stimulace vývoje řeči pomocí rytmizace

- cvičení motoriky artikulačního aparátu
- podněcování a provokace k verbálnímu projevu vědomým vytvářením určitých situací
- utváření a porozumění pojmům, vnímání a chápání různých sdělení (individuálně, na různých úrovních)
- osvojování mateřského jazyka v mluvené, čtené i psané formě
- rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby
- zlepšení porozumění (řeči, obrázku, situaci i čtenému textu)
- rozvojem řeči zlepšovat celkovou školní i mimoškolní úspěšnost

Muzikoterapie

Individuální Muzikoterapie – zaměření na nápravy v oblasti
- uvolnění spasmů
- rozvoje žákovy pozornosti, vnímavosti, poznání a sluchového vnímání
- rozvoje vizuálně percepčních dovedností
- nácviku a rozvoje sociální komunikace a dovedností

Skupinová Muzikoterapie - individuální práce na pozadí skupiny zaměřená na nápravy v oblasti
- řečové výchovy
- rozvoje vizuálně percepčních dovedností
- nácviku a rozvoje sociální komunikace a dovedností
- rozvoje sluchového vnímání
- prostorové orientace

Cílem je: komplexní působení na fyzickou, psychickou, emoční, sociální, energetickou a duševní složku žáka. Účinkem je rychlé zklidnění a soustředění žáků, postupná relaxace, postupné odeznění emočních, psychických a tělesných tenzí a spazmů.

Ergoterapie

Předmět speciálně pedagogické péče je určen pro žáky s tělesným postižením nebo žákům s výraznou neobratností v práci ruky. Cílem je dosáhnout maximální možné samostatnosti v pohybových činnostech.
Ergoterapie se zaměřuje:
- na jemnou motoriku ruky -úchop, stisk, uvolnění, přenášení a manipulaci s předměty,
- na koordinaci oko-ruka, ruka-oko, při řízené manipulaci se uplatňuje zraková stimulace a rozvoj vizuálně percepčních dovedností.
- na rozvoj tělesného schématu na podporu vnímání sebe sama
- na využívání hry, která žáky vnitřně motivuje pro činnosti
- na zapojení mluveného slova při činnostech vedoucí ke zlepšení porozumění pokynům
- sebeobslužné činnosti, práce s hlínou, …
- zdravotní tělesná výchova a výtvarná výchova

Cílem je: prostřednictvím nejrůznějších ergoterapeutických činností pomáhat žákům částečně či plně navrátit ztracené motorické, percepční nebo kognitivní funkce, a tím je posouvat k větší soběstačnosti.
Ergoterapeutická cvičení probíhají po konzultaci s dětskou rehabilitací.
Cvičení jsou individuální, zaměřené na žákovi aktuální potřeby, zájmy, věk a zdravotní znevýhodnění.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.3.2. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných:

Individuální vzdělávací plán nadaného či mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání či mimořádné nadání žáka, s vedoucím ŠPP, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
Vedoucí ŠPP zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Vedoucí ŠPP po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu, navyšování učiva, zadávání specifických úkolů

U nadaných či mimořádně nadaných žáků podporujeme především vlastní iniciativu dítěte, věnujeme jim odpovídající podporu tam, kde jsou zvídavé a činorodé, kde projevují vlastní iniciativu a tvořivost. Žáci dostávají příležitost své schopnosti rozvinout, přičemž je respektována individualita každého dítěte. U žáků s LMP a se souběžným postižením více vadami se jedná zpravidla o nadání v oblasti výtvarné, pracovní a hudební výchovy. Žáci, kteří jsou schopni řešit úlohy s vyšší obtížností, než je odpovídající ročník, mohou být vyučování podle osnov vyššího ročníku.

Po podrobné analýze podmínek školy, na základě dlouholetých zkušeností, spolupráce s rodiči a vhodných personálních a materiálních podmínek, bude škola profilovat výuku zaměřenou do šesti hlavních vzdělávacích priorit:
- Připravovat dítě pro praktický život a budoucí zařazení a uplatnění ve společnosti s ohledem na jeho handicap
- Rozvíjet sociální dovednosti
- Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách.
- Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
  - v mateřském jazyce
  - v alternativních způsobech komunikace
  - v informačních a komunikačních technologiích
  - v sociálních vztazích
- Rozvíjet schopnosti žáků v oblasti výtvarné výchovy a estetického cítění
- Podporovat zájmovou činnost, která umožní žákům s handicapem rozvíjet zájmy, schopnosti a dovednosti a bude ovlivňovat jejich další rozvoj

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou využita jako integrativní součást vzdělávacího obsahu jmenovaných vyučovacích předmětů a dále ve jmenovaných projektech.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví (psychohygieně), komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to k Výchově k občanství.

Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična, jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry tzv. nevyjdou. Právě tyto okamžiky však bývají v

Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Začlenění průřezových témat ZŠ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA										
	Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
		ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OR	Rozvoj schopností poznávání	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
		ČJ VV	M VV	VV	VV	AJ VV	VV	OV VV	VV	VV
	Sebepoznání a sebepojetí	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
			ČJ					OV		
	Seberegulace a sebeorganizace	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
				ČJ			ČJ	OV		ČJ
	Psychohygiena	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
		M			PŘ	PŘ		PV		HV
	Kreativita	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
		VV	VV	VV	VV	VV ZI PŘ	VV	VV	VV	VV
SR		Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								

	Poznávání lidí	ČJ Pr						OV		
	Mezilidské vztahy	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
			Pr			ČJ VL		VkZ	ČJ	
	Kooperace a kompetice	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
				ČJ				ČJ	PV	
	Komunikace	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
		M		ČJ				ZI OV	ZI	HV
MR	Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
		M			ČJ		VkZ	PV		
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
		PV	PV	PV	PV	PV	ČJ VkZ	VkZ		

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA										
	Název tématického okruhu	1.stupeň						2. stupeň		
		ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OR	Rozvoj schopností poznávání	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
		Pr	Pr	Pr			VkZ	VkZ	F	CH
	Sebepoznání a sebepojetí	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
	Seberegulace a sebeorganizace	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
								VkZ		F
	Psychohygiena	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
		M	M	M				VkZ		
	Kreativita	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
			VV							
SR	Poznávání lidí	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
	Mezilidské vztahy	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
			Pr				VkZ			
	Komunikace	Školní projekt "Ničeho se nebojíme"								
					M	M		VkZ ZI		

	Kooperace a kompetice	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
							M	M		
MR	Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
			Pr				ZI	P	M	M F
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Školní projekt “Ničeho se nebojíme”								
										OV

Legenda: OS – osobnostní rozvoj, SR – sociální rozvoj, MR – morální rozvoj

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter.

V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, především v částech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Na druhém stupni pak na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou zpracovány základy témat − principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

Začlenění průřezových témat ZŠ

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PV	PV	PV	PV Př	PV ČJ	OV	ČJ		
Občan, občanská společnost a stát		M	Pr	VL			PV	OV	OV ZI
Formy participace občanů v politickém životě			Pr	VL			OV		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Pr		VL		OV		PV

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola			Pr			OV OV			
Občan, občanská společnost a stát		Pr					OV		
Formy participace občanů v politickém životě					V		OV		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Pr					OV	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru, seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. V této oblasti se využívají zkušenosti a poznatky žáků

z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje daná problematika zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů. Cizí jazyk pak má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Začlenění průřezových témat ZŠ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				HV	AJ ZI				ZI OV
Objevujeme Evropu a svět	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								
			HV		VL		ZI VkZ		AJ OV
Jsme Evropané			Pr		M	HV		Z	OV

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá							Z		F
Objevujeme Evropu a svět	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“							ZI Z	
Jsme Evropané					V		Z	AJ	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě,

u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků

příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

Začlenění průřezových témat ZŠ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								
	Pr	ČJ		VL	VL		ČJ		ČJ
Lidské vztahy			M Pr			ČJ			Z
Etnický původ	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								
	M		Pr	ČJ VL			ČJ Z		
Multikulturalita	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								
					AJ VL			ČJ ZI	ZI
Princip sociálního smíru a solidarity	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								
			Pr		VL		OV		

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní rozdíly	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“						OV		
Lidské vztahy			Pr				VV		
Etnický původ	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“								Z
Multikulturalita	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“						OV		
Princip sociálního smíru a solidarity	ŠKOLNÍ PROJEKT - „Děti celého světa“					Z			

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního, odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost odkrývá téma souvislosti mezi ekologickými, technicko ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí. Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Začlenění průřezových témat ZŠ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Pr		Pr			Z	P		Z
Základní podmínky života		VV		Př		P Z PV		Z P	Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	TV	TV	Pr	Př VL	Př		Z VkZ		ZI OV F Z
Vztah člověka k prostředí	Pr	Pr M	Pr TV	TV	Př TV	OV	P PV	ČJ P, Z	P Z

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1.stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy				Př					P
Základní podmínky života			Pr	Př	Př	Z P	F F		CH Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Př	Př		F F		F P P
Vztah člověka k prostředí					Př	Z	F F		F P

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Dále pak orientaci v medializovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb − od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od medializovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality. Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat a hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Začlenění průřezových témat ZŠ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ	ZI		HV	ZI OV	ZI	ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VL	ZI	ZI		ČJ	
Stavba mediálních sdělení		HV		ZI		ČJ			
Vnímání autora mediálních sdělení				VV	VL		VV		
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ M	Př				ZI PV
Tvorba mediálního sdělení			VV		ZI	ČJ ZI			VV
Práce v realizačním týmu	ŠKOLNÍ PROJEKT “Ničeho se nebojíme”								
			M		M			VV	

Začlenění průřezových témat ZŠ - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ				ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ				ČJ	
Stavba mediálních sdělení					ČJ		ZI		
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	ZI			ZI	
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ		ČJ		
Tvorba mediálního sdělení				ČJ		ZI	ZI ZI	ZI ZI ČJ	ZI ZI
Práce v realizačním týmu	ŠKOLNÍ PROJEKT “Ničeho se nebojíme”								

4. Učební plán

4.1. Celkový učební plán pro 1. a 2. stupeň ZŠ

	1.stupeň		2.stupeň	
Vzdělávací oblasti (obory)	**ŠVP**	**RVP**	**ŠVP**	**RVP**
Jazyk a jazyková komunikace		**33** **9** **0**		**15** **12** **6**
Český jazyk	**40** /33 + 7 disp.h./		**20** /15 + 1 disp.hod. + 4 z dal.ciz.jaz./	
Anglický jazyk	**9**		**12**	
Další cizí jazyk	0		**6** **nevyučován** 4 hodiny na ČJ 2 hodiny na ZI	
Matematika a její aplikace		**20**		**15**
Matematika	**20**		**17** /15 + 2 disp. h./	
Informační a komunikační technologie		**1**		**1**
Základy informatiky	**2** /1 + 1 disp. h./		**6** /1 + 3 disp. h. + 2 z dalšího ciz. jazyka/	
Člověk a jeho svět		**12**		**0**
Prvouka	**9** /8 + 1 disp. h./			
Vlastivěda	**2**			
Přírodověda	**2**			
Člověk a společnost		**0**		**11**
Dějepis			**8** /7 + 1disp. h.	
Občanská výchova			**4**	

Člověk a příroda		**0**		**21**
Fyzika			**4**	
Chemie			**1**	
Přírodopis			**8**	
Zeměpis			**8**	
Umění a kultura		**12**		**10**
Výtvarná výchova	**7**		**6**	
Hudební výchova	**5**		**4**	
Člověk a zdraví		**0** **10**		**10**
Výchova ke zdraví			**2**	
Tělesná výchova	**10**		**10** /8 + 2 disp. h./	
Člověk a svět práce		**5**		**3**
Pracovní vyučování	**12** /5 + 7 disp. h./		**12** /3 + 9 disp. h./	

Učební plán pro 1. stupeň

	1.tř.	2.tř.	3.tř.	4.tř.	5.tř	celkem	Disp.	RVP
ČJ	**6+2**	**6+2**	**7+1**	**7+1**	**7+1**	**33**	**7**	33
AJ			**3**	**3**	**3**	**9**		9
M	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**20**		20
ZI				**0+1**	**1**	**1**	**1**	1
Pr	**3**	**3**	**2+1**			**8**	**1**	
Vl				**1**	**1**	**2**		
Př				**1**	**1**	**2**		12
HV	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**		
VV	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**7**		12
TV	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**		10
PV	**1+1**	**1+1**	**1+1**	**1+2**	**1+2**	**5**	**7**	5
Celkem	**21**	**21**	**24**	**26**	**26**	**102**	**16**	102
Celkem	**118**					**118** **celková povinná čas. dotace**		102

Učební plán pro 2. stupeň

	6.tř.	7.tř.	8.tř.	9.tř.	celkem	Disp.	RVP
ČJ	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**3+1+1**	**15+4**	**1**	15
AJ	**3**	**3**	**3**	**3**	**12**		12
Ciz.j	**Rozpuštěno do ČJ - 4 hod. do ZI - 2 hod.**				**0**		6
M	**4**	**4**	**4+1**	**3+1**	**15**	**2**	15
ZI	**1**	**0+1**	**0+1+1**	**0+1+1**	**1+2**	**3**	1
D	**2**	**2**	**2**	**1+1**	**7**	**1**	
OV	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**		11
F	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**		
CH				**1**	**1**		
P	**2**	**2**	**2**	**2**	**8**		
Z	**2**	**2**	**2**	**2**	**8**		21
HV	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**		
VV	**2**	**2**	**1**	**1**	**6**		10
VkZ	**1**	**1**	**0**	**0**	**2**		
TV	**1+1**	**1+1**	**3**	**3**	**8**	**2**	10

PV	**1+2**	**1+2**	**1+2**	**0+3**	**3**	**9**	3
Celkem	**30**	**30**	**31**	**31**	**104**	**18**	104
Celkem	**122**				**122 celková povinná čas. dotace**		104

4.2. Realizace učebního plánu

Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán představuje souhrn základních informací o organizaci vzdělávání na úrovni vyučovaných předmětů. Navazuje na charakteristiku školního vzdělávacího programu.

Vyučované předměty jsou vyučovány formou klasické vyučovací hodiny. Vyučovací hodiny se pro lepší uplatnění principu diferenciace a individualizace mohou dělit nebo spojovat napříč jednotlivými ročníky, vždy za předpokladu personálního zajištění těchto hodin. Vyučovací hodiny trvají 45 minut, jen první a druhá vyučovací hodina je zkrácena na 40 minut, protože všichni žáci vzhledem k vysoké míře unavitelnosti /žáci mají stupeň podpory 3 případně vyšší/ mají prodlouženou velkou přestávku na odpočinek na 30 minut.

Disponibilní časová dotace

Disponibilní časová dotace je určena k posílení některých vyučovacích předmětů a k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Předměty speciálně pedagogické péče vyučujeme u žáků, kteří je mají doporučené v “Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole” s určenou časovou dotací. Ostatní žáci mají posílen ČJ na rozvoj komunikace.

Disponibilní časová dotace je:

na 1. stupni - 16 hodin

- ČJ - 7 hodin /1.- 2.p.r. - 2 h./ /3.-5.p.r. - 1h./
- ZI - 1 hodina /4.p.r. - 1h./
- Pr - 1 hodina /3.p.r. - 1h./
- PV - 7 hodin /1.- 3.p.r. - 1h./ /4.-5.p.r. - 2h./

na 2. stupni - 18 hodin

- ČJ - 1 hodina /9.p.r. - 1h./
- M - 2 hodiny /8.- 9.p.r. - 1h./
- ZI - 3 hodiny /7.- 9.p.r. - 1h./

- D - 1 hodina /9.p.r. - 1h./
- TV - 2 hodiny /6.-7.p.r. - 1h./
- PV - 9 hodin /6.-8.p.r. - 2h./ /9.p.r. - 3h./

Časová dotace vzdělávacího oboru Další cizí jazyk

Další cizí jazyk má v Rámcovém učebním plánu na 2. stupni 6 hodin týdenní časové dotace. Celá časová dotace tohoto vzdělávacího oboru je využita k posílení předmětů Český jazyk a Základy informatiky

- ČJ - 4 hodiny /6.- 9.p.r. - 1 h./
- ZI - 2 hodiny /8.- 9.p.r. - 1h./

Průřezová témata jsou realizována dvěma způsoby:

- integrací ve výuce
- pokrytí projektem